

NAPOMENA UZ NOVELU »NOVCI«

Pisac te novele, *Vladimir Poljanov*, ide u red najdarovitijih i najproduktivnijih književnika srednje generacije u današnjoj Bugarskoj. Rođen je godine 1899. u Ruščuku (Ruse-u). Gimnaziju je svršio u Sofiji, a sveučilišne je nauke polazio u Grazu, Beču i Münchenu. Bavi se samo književnim radom. Živi u Sofiji. Prvi put se javio u književnosti godine 1919. pripovijetkama, koje su bile pisane pod utjecajem njemačkog ekspresionizma, kojoj je struji pripadao u prvo doba svoga književnog stvaranja, kao i niz drugih bugarskih književnika. Prvu knjigu pripovijedaka objavio je godine 1922. s naslovom »*Smrt*«. Od tada je izdao desetak zbirki novela: »*Komedija lutaka*« (1923.), »*Djevojka i trojica*« (1926.), »*Kradljivac*« i »*Vitezovi*« (1927.), »*Četiri odabrane priče*« (1954.), »*Zvijezde u prozoru*« (1955.), a i nekoliko romana: »*Ugasnulo sunce*« (1928.), »*Krik*« (1930.), »*Crni ne postaju bijeli*« (1952.), »*Gladan vuk*« (1936.) i »*Knez bez krune*« (1937.). Okušao se i u drami (»*Dva lica kolajne*«, »*Oci i sinovi*«, »*Heroica*«), od kojih je treća bila stavljena prošle godine na repertoire nekih njemačkih kazališta, ali s njima ima manje uspjeha, nego pripovijetkama i romanima, jer se s vremenom razvio u dobroga psihološkog promatrača i vještog pripovjedača. Njegova djela izdaju najveća bugarska nakladna poduzeća (»*Hemus*«, T. F. Čipev i biblioteka časopisa »*Zaveti*«), i ona idu među najčitanija djela u Bugarskoj. Dok u romanima Poljanov najradije prikazuje duhovnu

krizu poslijeratne inteligencije, koja se zbog ratnih posljedica te raznih trzavica i nesklada teško snalazi, znade zaći i u crtanje bugarske sredine u vezi s inozemstvom, osobito sa susjedima, naglašujući čežnju za mirom i srećom ne samo pojedinih naroda, nego i cijelog čovječanstva. Za ovo je karakterističan njegov roman »*Crni ne postaju bijeli*«, koji je zbog zastoja izdavačke djelatnosti objavljen u hrvatskom prijevodu u dnevniku »*Novi List*«. U pripovijetkama iznosi Poljanov život bugarskog čovjeka i njegove borbe s nevoljama, nedaćama, bijedom, neimaštinom, nemirima i razočaranjima. Kadkada pokušava i pokazati nove putove, kojima bi trebao da pođe bugarski narod. Ističe utapanje u neki kolektiv, predavanje zamahu, bilo borbenom, bilo radnom. Stvara djela, koja izviru iz života suvremenog čovjeka, koja su blizu čovjeku i zemlji, koja proističu iz same Bugarske. Za njegov novelistički rad značajna je pripovijetka »*Novci*«, koju bugarska kritika smatra ne samo karakterističnom za njezina pisca, nego i reprezentativnom za suvremenu bugarsku nobelistiku. J. Ž.

ERATA. U petom broju »Hrvatske Revije« potkrale su se u pjesmi Vladislava Kušana »Igra ljubavi« neke tiskarske pogreške, koje kvare smisao, pa ih treba ispraviti. Treći redak prve strofe treba da glasi:

*I dozivanja,
a treći redak druge strofe:
Za gozbu ruku u muku noći,*

SADRŽAJ: Nekrolog u povodu smrti Milke Trnina, 281. — DR. PETAR GUBERINA, Hrvatski književni jezik i hrvatski jezikoslovci, 285. — FRANO ALFIREVIĆ, More, (Ulomak iz studije »More«, 297. — JAKŠA ERCEGOVIĆ, Osjenjeno jutro, 303. — VJEKOSLAV MAJER, Moja zvijska, 304. — VLADIMIR POLJANOV, Novci (Preveo Joza Živković), 305. — BRANKO KLARIĆ, Koraci radosti, 309. — VLADIMIR KUŠAN, Slikarstvo Emanuela Vidovića, 309. — AUGUST ĐARMATI, Teška noć, 318. — JERONIM KORNER, Između osjeke i plime, 319—320.

FEUILLETON: VINKO KOS, Salih Alić: Lirski akvareli, 321. — M. HG., Slovenski glas o Budakovoj »Rascvjetanoj trešnji«, 322. — JOZA ŽIVKOVIĆ, Bugarski kulturni život u prvom tromjesečju 1941., 324. — J. Ž., Napomena uz novelu »Novci«, 328.

SLIKE: Milka Trnina, 1. — EMANUEL VIDOVIĆ, Nature morte (1929.), Trogir, (1932.), Sakristija stolne crkve u Trogiru, (1940.), 296—297. — EMANUEL VIDOVIĆ, Intérieur stolne crkve u Splitu, Intérieur atelieria (1939.), Trogir (1932.), 312—313.

»Hrvatska Revija« izlazi pomoću Matice Hrvatske. — Vlasnik, izdavač i urednik: Marko Čović, Zagreb, Berislavićeva 14, prizemno lijevo. — Tisak: Hrvatska Državna Tiskara, Zagreb, Frankopanska ul. 26. — Za tiskaru odgovara Anđelko Delak, Zagreb, Frankopanska ul. 26. — Cijene za pretplatu: na godinu 200 d, za članove Matice Hrvatske i dake 180 d. — Uprava: Zagreb, Matičina ul. 2, telefon 3382. — Uredništvo ne vraća rukopise i ne odgovara na pisma.